

מגילה כד: (משנה תחתונה) עד כה: (סוף הפרק)

משנה

האומר:

'יברכך טובים': הרי זו מינות (כי אינו כולל רשעים בשבחו של מקום).
'על קן צפור יגיעו רחמך': משתקין אותו.
'על טוב יזכר שמך', 'מודים מודים': משתקין אותו.

המפרש בטעות

'ערוות אביך לא תגלה' - הכוונה לגנות אביך: משתקין אותו.
"ומזרעך לא תתן... למולך" - הכוונה שלא תבא על גוייה ותוליד בן לע"ז: משתקין אותו בנזיפה.

הטעם:

דעה 1: כי מטיל קנאה (שעל העופות חס ולא על הבהמות והחיות).
דעה 2: כי עושה מדותיו של הקב"ה רחמים במקום גזירות.

הטעם:

'מודים מודים': כי נראה מדבריו שיש 2 רשויות.
'על טוב יזכר שמך': כי חייב לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה.

מי שמאריך מתיימר להקיף את כל השבחים - אבל אין גבול לשבח הקב"ה.

- החוזר פעמיים על הפסוק 'שמע ישראל' משתקין אותו (והחוזר על כל מילה - מגונה, אבל לא משתקין אותו).
- אין להאריך בשבחי הקב"ה יותר ממה שאמר משה בתורה וקבעו אנשי כנסת הגדולה.
- "הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים".

המקור: "ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה".

משנה

קריאת פרשיות 'בעייתיות' בציבור

פרשיות שנקראות אך לא מיתרגמות:
 מעשה ראובן.
 מעשה עגל השני.
 ברכת כהנים. (עלולים להלעז שהקב"ה מפלה אותנו לטובה)
 מעשה דוד ואמנון. (הכוונה היא לפסוק שבו מוזכר דוד)

פרשיות שנקראות ומיתרגמות:
 מעשה תמר. (בגלל שיהודה הודה - הקריאה היא שבח לו)
 מעשה עגל הראשון. (הקריאה גורמת לנו לחזור בתשובה)

פרקי נביאים שאין להפטיר בהם

לדעת ת"ק [ור' יהודה חולק]: מעשה מרכבה.
לדעת ר' אליעזר: "הודע את ירושלים את תועבותיה".

חכמים (בברייתא) חולקים ומתירים.

'פרשיות בעייתיות' נוספות שניקראות ומיתרגמות
 מעשה בראשית. [לא חוששים שיסאלו 'מה למעלה ולמטה']
 מעשה בנות לוט. [לא חוששים לכבודו של אברהם]
 קללות וברכות. [לא חוששין שתיחלש דעתנו]
 אזהרות ועונשין. [לא חוששים שיבואו לעשות מיראה]
 מעשה אמנון ותמר.
 מעשה אבשלום. [לא חוששים לכבודו של דוד]
 מעשה פילגש בגבעה. [ולא חוששים לכבודו של בנימין]

- יש פסוקים הכתובים בלשון גנאי ויש לקוראם בלשון נקיה (ישכבנה במקום ישגלנה וכיו"ב).
- כל ליצנות אסורה, חוץ מליצנות על עבודה זרה.
- מותר לישראל לומר לגוי: קח את העבודה זרה שלך ושים אותה באחוריקך.
- מי שיש עליו שמועות שהוא נואף: מותר לבזות גם את אמו.